

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső és részítése**

Az ügy száma: Gfv.VI.30.339/2023/5.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

Dr. Madarász Anna bíró

A felperes: ...

A felperes képviselője: Tóthné dr. Pintér Matild ügyvéd

Az alperesek: ... I. rendű

... II. rendű

Az I. rendű alperes képviselője: Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ifj. dr. Burai-Kovács János ügyvéd)

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I. rendű alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla, 13.Gf.40.400/2022/5-II. számú közbenső ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék, 34.G.40.032/2021/16. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős közbenső ítéletnek a peres felek által 2008. október 30-án kötött JDM-40072066 számú deviza alapú kölcsönszerződés érvénytelenségét abból az okból megállapító rendelkezését, hogy annak az árfolyamkockázatot korlátlanul az adósokra telepítő feltételei tisztességtelenek, valamint a perköltségre és az eljárási illetékre vonatkozó rendelkezéseit hatályában fenntartja;

ezt meghaladóan a közbenső ítéletet hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a keretben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 127.000 (százhuszonhétézer) forint együttes első- és másodfokú, valamint felülvizsgálati eljárási költséget.

A fentiekben túl megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a felperesnek 150.000 (százötvenezer) és az I. rendű alperesnek 260.500 (kétszázhatvanezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költsége merült fel.

Az I. rendű alperes 721.502 (hétyszázhuszonegyezer-ötszázkettyő) forint felülvizsgálati eljárás illeték visszatérítését kérheti az állami adó- és vámhatóságtól.

A közbenső és részítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2008. október 13-án hitel igénylőlapot nyújtott be az I. rendű alpereshez. Ekkor aláírta a hitel igénylőlap részét képező Nyilatkozat elnevezésű okiratot (a továbbiakban: kockázatteltáró nyilatkozat), amely szerint a devizakölcsön olyan kölcsön, amelynél a kölcsön összege nem forintban, hanem más pénznemben kerül meghatározásra, és a futamidő alatt a tartozás nyilvántartása is ebben a pénznemben történik. A devizakölcsönök kamatlába jelenleg alacsonyabb, mint a forintkölcsönöké, ezért a devizakölcsönök aktuális törlesztőrészlete alacsonyabb. A devizakölcsön folyósításakor a bank a kölcsön összegét a folyósítást megelőzően forintba átszámítja. Ilyenkor a bank CHF/EUR pénztári devizavételi árfolyamot alkalmaz, mintha megvásárolná az üzletteltől azt a svájci frank/euró összeget, aminek ellenértékét forintban folyósítja részére. A hitel törlesztések ugyanaz fordítva történik. A vételi árfolyam alacsonyabb az eladásinál, a különbség mértéke a banknál jelenleg 3%. Az „törlesztőrészletek mértékének változása” cím alatt az I. rendű alperes tájékoztatta a felperest arról, hogy a devizában nyújtott, forintban folyósított és törlesztett kölcsönöknél a kamat és az árfolyamkockázatok hatásaként a deviza alapú kölcsönök havi törlesztőrészlete a forint kölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhat. A törlesztőrészlet ingadozása kamat és az árfolyamváltozás irányának függvényében kedvezően (adott havi törlesztőrészlet csökken) és kedvezőtlenül (az adott havi törlesztőrészlet növekszik) is érintheti az üzlettelt. Amikor a forint árfolyama gyengül a svájci frankkal/euróval szemben (vagyis egy svájci frankért/euróért a korábbinál több forintot kell fizetni), akkor a törlesztőrészlet növekszik. Amikor viszont a forint árfolyama erősödik a svájci frankkal (euróval szemben, vagyis egy svájci frankért/euróért a korábbinál kevesebb forintot kell fizetni), akkor a törlesztőrészlet csökken. A devizakölcsönök kamatait a devizakamatok ingadozása is befolyásolhatja. A kockázatteltáró nyilatkozat a teljes hiteldíj mutató fogalmán és meghatározásán túl azt is rögzítette, hogy a Teljes Hiteldíj Mutató (THM) mértéke nem tükrözi a kölcsön kamatkockázatát és a deviza alapú kölcsönök árfolyamkockázatát. A nyilatkozat szerint a felperes a fenti kockázatok megismerte, megértette, az abban foglaltakat tudomásul vette. Kijelentette, hogy az I. rendű alperessel a kölcsönszerződést a fenti költségek és kockázatok teljeskörű ismeretében köti meg.

[2] A felperes és a II. rendű alperes mint adós, továbbá az I. rendű alperes mint hitelező 2008. október 30-án deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek, amely szerint az I. rendű alperes az adósok részére 57.616 CHF összegű kölcsönt nyújt azzal, hogy a kölcsön összege nem lehet több, mint 9.000.000 forint. A kölcsön éves kamatlába: 4,99%, amely kamatmérték változó és a mindenkorin pénzügyi viszonyok függvénye. A kamaton felül az adósok kezelési költséget kötelesek fizetni, amelynek induló mértéke havi 0,11% (5. pont). A havi kezelési díj minden havi törlesztőrészlettel együtt esedékes, mértéke az ügyleti év elején fennálló kölcsöntartozásra vetített kezelési költség összegének 1/12-ed része. A THM: 7,66%, amelynek mértéke a kölcsön árfolyamkockázatát, változó kamatozású kölcsön esetén a kölcsön kamatkockázatát nem tükrözi.

[3] A Lakossági Ingatlanfedezetes Hitelek Szerződési Feltételek (a továbbiakban: Ingatlan ÁSZF) 4.4. pont 5. bekezdése és 8.6. pontja szerint: „Adós/Adóstárs(ak) tudomásul veszi(k), hogy a kölcsön igénybevételével együtt járó, az árfolyamváltozásokból eredő kockázatot teljes mértékben maguk viselik. A Bank fenntartja annak jogát, hogy amennyiben az árfolyamok kedvezőtlen változása – a Bank megítélése szerint – veszélyeztetni Adós/Adóstárs(ak) kölcsöntörlesztési képességét, a fennálló kölcsöntartozást visszavonhatatlanul forintra átváltsa. A Lakossági Üzletág Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: Lakossági ÁSZF) 10.1.1. pontja szerint: „Az üzleti kapcsolat fennállása alatt a Bank felhívására az Üzletfél köteles a Bank számára megfelelőnek ítélt Biztosítékot nyújtani, vagy a már adott Biztosítékot kiegészíteni olyan mértékben, amilyen mértékben a Bank megítélése szerint a Bank fennálló vagy – bármely banki kötelezettségvállalásra tekintettel – a jövőben esetleg keletkező követeléseit megtérülésének fedezetéül szükséges. A Bank többféle Biztosítékot egyidejűleg is igényelhet, amelyek mindegyike – eltérő szerződéses rendelkezés hiányában – a Bank teljes követelésének a fedezetéül szolgál. Ha az Üzletfél a Bank Biztosíték nyújtására vonatkozó felhívásának nem tesz eleget, az súlyos szerződésszegésnek minősül.”

[4] A felperes és a II. rendű alperes közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozatot tettek a kölcsönszerződésből eredő tartozásuk megfizetésére.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[5] A felperes módosított keresetében az I. rendű alperessel megkötött kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 209/A. § (2) bekezdése alapján arra hivatkozással, hogy kölcsönszerződésnek az árfolyamkockázatot korlátlanul az adósokra hárító feltételei a régi Ptk. 209. § (1) és (4) bekezdései alapján tisztességtelenek. Kérte annak megállapítását is, hogy tisztességtelen a kölcsönszerződés 5. pontjában és az Ingatlan ÁSZF 3.1.1. pontjában a kezelési díj fizetésére kötelező általános szerződési feltétel, amiért ellenszolgáltatást az I. rendű alperes nem nyújtott. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként kérte, hogy a bíróság a szerződést azzal nyilvánítsa érvényessé, hogy az adósok az árfolyamkockázat viselésére és kezelési díj fizetésére nem kötelesek, és állapítsa meg, hogy az I. rendű alperes felé fennálló tartozása 7.915.018 forint.

[6] Az I. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A II. rendű alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú ítélet és másodfokú közbenső ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[8] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy a peres felek által kötött kölcsönszerződés érvénytelen.

[9] A másodfokú bíróság kifejtette, szemben az elsőfokú ítéletben írtakkal, a tájékoztatóból hiányzott az arra vonatkozó figyelmeztetés, hogy az árfolyamkockázatnak a fogyasztóra nézve súlyos gazdasági következményei lehetnek, így nem volt alkalmas annak felmérésére, hogy az árfolyamváltozás korlátlan hatásokkal járhat. A világos és érthető tájékoztatás vizsgálatával kapcsolatban az ügyben eljáró bíróságnak figyelembe kell vennie a bírói jogalkalmazást meghatározó 2/2014. és 6/2013. PJE határozatokban kifejtetteket, továbbá az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) joggyakorlatában, így különösen a C-26/13. számú, a C-186/16. számú, a C-51/17. számú ítéletben, a C-227/18. számú végzésben és C-776/19–C-782/19. számú egyesített ügyekben hozott ítéletben megfogalmazott, a fogyasztóval szemben alkalmazott általános szerződési feltételekben az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás követelményével kapcsolatos szempontokat. Nem meghatározott kifejezéseknek kell szerepelniük az árfolyamkockázati tájékoztatóban, hanem a tájékoztatás egészének kell alkalmasnak lennie arra, hogy fogyasztó felismerje annak veszélyét: az árfolyamromlás valós, a kölcsön futamideje alatt bekövetkezhet, jelentős lehet, és a gazdasági helyzetét súlyosan érintheti.

[10] A másodfokú bíróság utalt továbbá a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatával (a továbbiakban: JPE határozat) kiegészült 2/2014. PJE határozat 1. pontjára, valamint arra, hogy nem fogadható el az I. rendű alperest terhelő tájékoztatási kötelezettség teljesítéseként, ha a fogyasztó több rendelkezés, így a kölcsöntartozás forintra való átváltására vonatkozó feltételek egybevetése alapján csak kikövetkeztetni tudja az árfolyamkockázat jellegét, a következmények viselésének fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását. Rögzítette, a perbelivel azonos tartalmú tájékoztatást a Kúria a JPE határozat meghozatalát követően már megvizsgálta, és azt tisztességtelennek találta (Gfv.VI.30.522/2021/4.).

[11] Mindezek alapján megállapította, hogy az árfolyamkockázat valós tartalmáról a szerződés nem tartalmazott a fenti követelményeknek megfelelő világos és érthető tájékoztatást. A kockázatfeltáró nyilatkozat és a szerződés rendelkezései alapján a fogyasztó lényegében csak azt ismerhette fel, hogy a törlesztőrészlet összege gyakrabban és nagyobb mértékben változhat, ezen túlmutató, az árfolyamkockázat lehetséges, felső határ nélküli kedvezőtlen gazdasági következményeivel kapcsolatos megállapítások azonban nem voltak levonhatók az átlagos fogyasztó által. Nem hívta fel a figyelmet a lehetséges árfolyamváltozáshoz kapcsolódó hosszútávú és jelentős negatív következmények kockázatára. Abból nem derül ki egyértelműen és világosan, hogy a forint – esetlegesen súlyos – leértékelődése a fogyasztó pénzügyi kötelezettségeire milyen hatással lehet, ahhoz képest milyen arányban változhat a fizetési kötelezettség mértéke, ami az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses rendelkezések semmisségét eredményezi, és a régi Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján a szerződés egészének érvénytelenségét vonja maga után.

[12] A másodfokú bíróság ezt követően vizsgálta azt is, hogy a felperes a tájékoztatást kellő időben kapta-e meg, ténylegesen megismerhette-e a szerződés összes feltételét annak érdekében, hogy azok valós ismerete alapján dönthessen a feltételek elfogadásáról, és ezt az

önmagában is tisztességtelenséget eredményező feltétel megvalósulását sem találta megállapíthatónak a perbeli esetben.

[13] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a kezelési költség fizetési kötelezettséget előíró általános szerződési feltételek tisztességtelenségének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránti keresetet elutasító döntésével sem értett egyet.

[14] Rögzítette, amennyiben a fogyasztó vitatja, hogy a fizetési kötelezettsége ellenében bármely valós szolgáltatást nyújt számára a bank, a nemzeti bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az érdekeltet tájékoztatták-e a fizetési kötelezettségét megalapozó indokokról. Önmagában abból a körülményből, hogy az I. rendű alperes pénzügyi intézet által a szerződésben vállalt pénzkölcsön nyújtás teljesítésének érdekében költségekkel járó tevékenységek ellátására, a pénzügyi intézet működésére van szükség, nem következik, hogy az I. rendű alperes további szolgáltatást nyújt a fogyasztó részére a szerződés alapján, és az sem, hogy ezeket a költségeket a kamat meghatározása során nem vette figyelembe. A szerződés nem tüntette fel a tájékoztatási szintje és a tárgyalási lehetőségei tekintetében hátrányos helyzetben lévő fogyasztó felperes számára átlátható jelleggel, hogy melyek a kezelési díj (költség) fizetési kötelezettségét megalapozó indokok. Így a felperes nem volt abban a helyzetben sem, hogy ellenőrizze, van-e átfedés más fizetési kötelezettségével.

[15] A felperes ugyan nem tette vitássá az I. rendű alperesnek azt a tényállítást, hogy a peres felek szerződésében kikötött kezelési díj a kikötött kamatmértékkel együtt sem haladta meg a szerződéskötéskori időben hasonló kondíciókkal rendelkező kölcsönszerződésekben kezelési díj nélkül alkalmazott kamatmértéket, ugyanakkor a másodfokú bíróság rámutatott, az EUB C-621/17. számú ügyben hozott ítéletének 51. pontja értelmében a jelentős egyenlőtlenség nem korlátozódhat mennyiségi jellegű gazdasági értékelésre. A jelentős egyenlőtlenség eredhet önmagában abból, hogy kellően súlyos mértékben sérül a fogyasztónak mint szerződő félnek az alkalmazandó nemzeti rendelkezések szerinti helyzete.

[16] A régi Ptk. 201. § (1) bekezdéséből és 523. §-ából következően kölcsönszerződés esetén a szolgáltatás ellenértéke az ügyleti kamat, ezen túlmenően díj csak az abban az esetben számítható fel a fogyasztóval szemben, ha a bank a fogyasztónak a kölcsönszerződésből eredő kötelezettségét meghaladó szolgáltatást nyújt. Ilyen többlétszolgáltatás azonban a perbeli szerződésből és az I. rendű alperes előadásából sem következik. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: régi Hpt.) 2. számú melléklet 10.2.a. pontjában, valamint a 10.3. pontjában írt értelmező rendelkezésekből a másodfokú bíróság álláspontja szerint az következik, hogy az I. rendű alperes által a kezelési költség alapjául állított szolgáltatásokat a pénzkölcsön nyújtás magában foglalja, aminek ellenszolgáltatása az ügyleti kamat.

[17] A kezelési költség ellenében nyújtott szolgáltatások részben az alperes törvényi kötelezettségének teljesítésével kapcsolatos szolgáltatások, részben pedig nem a felperes érdekében álló tevékenységgel függenek össze, amiért külön díj nem számítható fel. A prudens működés a betétesek, és nem az adósok érdekét szolgálja. Ezen túlmenően a kezelési költségnek a fennálló tőketartozás százalékos mértékében való meghatározása sem indokolt, hiszen ha merül is fel a fogyasztó érdekében nyújtott tevékenység, az nem függhet a folyósított kölcsön összegétől. Mindebből következik, hogy a szolgáltatás nélküli ellenszolgáltatásról szóló szerződési feltétel jelentős egyensúlytalanságot eredményezett a felek viszonyában, és alappal feltételezhető, hogy egyedi megtárgyalás esetén a felperes ilyen tartalmú szerződési kikötést észszerűen nem fogadott volna el.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[18] Az I. rendű alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, hogy a jogerős közbenső ítélet a régi Ptk. 209. § (1) és (2) bekezdésébe, 209/A. § (2) bekezdésébe, a régi Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésébe és az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő.

[19] Az I. rendű alperes előadta, hogy az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, és ebből fakadóan a kölcsönszerződés árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezései megfelelnek az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek, az EUB és a magyar bíróságok gyakorlatának, azok nem tisztességtelenek. Szemben a jogerős közbenső ítéletben tett megállapítással, a tájékoztatás kiterjedt az árfolyamkockázat viselésének gazdasági hatásaira is. A kölcsönszerződés, a jelzálogszerződés és az azok részét képező Ingatlan ÁSZF rendelkezései kifejezetten kitértek arra, hogy a havi törlesztőrészlet jelentősebb mértékben is változhat, és azt teljes mértékben az adós viseli; ha az árfolyamok kedvezőtlen változása veszélyezteti az adós kölcsöntörlesztési képességét, ezen oknál fogva a bank jogosult a kölcsönt forintkölcsönre változtatni. A Lakossági ÁSZF arra hívta fel az adós figyelmét, hogy a bank a futamidő alatt követelheti a biztosíték kiegészítését olyan mértékben, amely szükséges a jövőben esetleg keletkező követeléseinek megtérülésének fedezésére. Ezen okiratokban adott tájékoztatás megfelel a magyar fogyasztóvédelmi jogi szabályozásnak és az annak alapját képező EU jognak, valamint a Kúria gyakorlatának, beleértve JPE határozatot is.

[20] Az I. rendű alperes hivatkozott a Kúria Gfv.VI.30.123/2021/7. és Gfv.VI.30.110/2022/6. számú döntéseire, amelyekben a Kúria szintén az I. rendű alperes által nyújtott tájékoztatást megfelelőnek találta, ugyanakkor a jelen perben vizsgált tájékoztatás azoknál szélesebb körű és terjedelmesebb volt. Az I. rendű alperes hangsúlyozta, a Kúria a Gfv.VI.30.262/2020. számú eljárásban – amelynek tárgya a jelen perbelivel azonos tartalmú tájékoztató megfelelősége volt – nem vizsgálta a jelen kölcsönszerződés részét képező Ingatlan ÁSZF 8.6. pontjának tartalmát, tehát azt hogy az ott írt szerződéses rendelkezés és a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmának összességéből a felperes felismerhette-e azt, hogy a forint árfolyamának svájci frank árfolyam árhoz képest történő változása akár olyan jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat és ezáltal a felperes fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet. Az I. rendű alperes álláspontja szerint ezek együttes értelmezése alapján a felperes részére nyújtott tájékoztatás egyértelműen teljesíti azokat a követelményeket, amelyeket az árfolyamváltozás okozta súlyos gazdasági hatások tekintetében az EUB és a Kúria előírt a pénzüintézetek számára.

[21] A másodfokú bíróság tévesen és iratellenesen állapította meg továbbá, hogy a felperesnek nem állt kellő idő rendelkezésére a szerződési feltételek megismerésére. A felperes a kockázatfeltáró nyilatkozatot több mint két héttel a szerződéskötést megelőzően aláírta, így reális lehetősége volt átgondolt és megalapozott döntés hozatalára, ugyanakkor magát a kölcsönszerződést el sem olvasta.

[22] Az I. rendű alperes álláspontja szerint jogszabálysértő a közbenső ítélet kezelési költségre vonatkozó döntése is. Kiemelte, a perbeli kölcsönszerződés az ügyleti kamat mértéke mellett a kezelési költség mértékét világosan és érthetően meghatározta. Az EUB C-621/17. számú ítéletében és a Kúria Gfv.VII.30.356/2019/11. számú részítéletében írtak szerint – szemben a közbenső ítélet téves jogi indokolásával – megállapítható, hogy a kezelési költség mögött van szolgáltatás, amelyet részletezni sem kell, ekként az I. rendű alperesi kezelési költség meghatározás az átláthatóság követelményét kielégíti.

[23] A kölcsönszerződésből, illetve a Lakossági ÁSZF rendelkezéseiből egyértelműen levezethető, hogy az I. rendű alperes egyebek mellett a felperes számára nyújtott kölcsön CHF-ben történő nyilvántartásának, adminisztrációjának az ügyfelek értesítésének a költségeit hárítja át a felperesre kezelési költség formájában. Ezentúl nemcsak a betétesek, hanem a hitelfelvevők érdekeit is szolgálva tartja fenn hitelezési tevékenység folytatásához szükséges apparátust, amelynek köztudomásúan jelentős költsége van. Következésképpen a kezelési költség mögötti I. rendű alperesi szolgáltatások jellege és mibenléte nem pusztán a régi Hpt. 2. számú mellékletének releváns pontjaiból, hanem magából a kölcsönszerződésből és annak mellékleteiből is levezethető.

[24] Szemben a jogerős közbenső ítélet téves megállapításával, a Kúria gyakorlata szerint a kezelési költség felszámítása a régi Hpt. 2. mellékletének I.10.3. pontjában meghatározott nem önálló, hanem a hitelezési tevékenységhez tipikusan hozzátartozó szolgáltatások ellentételezéseként akkor tisztességes, ha egyrészt megfelel a ténylegesség elvének és a nyújtott szolgáltatással egyenértékű az ellenszolgáltatás, másrészt a főszolgáltatásként kikötött ellenszolgáltatásnak (az ügyleti kamatnak) erre tekintettel arányosan csökkentenie kell, azaz a kikötés ebben az értelemben is megfelel az arányosság követelményének (Gfv.VI.30.294/2021/7.)

[25] Megalapozatlanul hivatkozott továbbá a másodfokú bíróság a kezelési költség százalékos mértékben történő meghatározásának tisztességtelenségére is. Ezzel szemben az EUB C-621/17. számú ítélete és a Kúria gyakorlata értelmében nem tisztességtelen a kezelési költségnek a kölcsönösszeg százalékában történő meghatározása, ha az kiszámítható és átlátható (Gfv.VII.30.088/2020/10.).

[26] Jelen ügyben a kezelési költség kiszámítható és átlátható módon került meghatározásra, továbbá annak mértéke – a felperes által sem vitatottan – az ügyleti kamattal együtt sem haladta meg a szerződéskori szokásos piaci kamatszintet, tehát az arányosság követelményének is megfelelt.

[27] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályában fenntartását kérte, érdemben annak jogszerű indokaira hivatkozással. A kezelési költséggel összefüggésben többek között előadta, a szerződésből nem vezethető le, hogy az I. rendű alperes minek fejében számolta fel a kezelési költséget. A felperes semmilyen plusz szolgáltatásban nem részesült. Önmagában abból, hogy az I. rendű alperes a szerződésben vállalt pénzkölcsön nyújtás teljesítésének érdekében költségekkel járó tevékenységeket lát el, nem következik, hogy további szolgáltatást nyújt az adós részére. A kezelési költség kikötése így „bújtott kamatnak” minősül.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A Kúria a jogerős közbenső ítéletet a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt az alábbiak szerint részben jogszabálysértőnek találta.

[29] A másodfokú bíróság a jogerős közbenső ítéletében megállapította, hogy a perbeli fogyasztói kölcsönszerződés érvénytelen. Határozata indokolásából megállapítható, hogy tisztességtelenségnek találta az árfolyamkockázatot korlátlanul az adósokra telepítő, főszolgáltatásnak minősülő, ezáltal a teljes szerződés érvénytelenségét eredményező szerződési kikötéseket, valamint a nem a főszolgáltatás körébe tartozó, tisztességtelensége esetén ezért részleges érvénytelenséget okozó kezelési költségre vonatkozó szerződéses

rendelkezéseket is. Mindkét érvénytelenségi ok kihatással van a felperes fizetési kötelezettségének mértékére.

[30] Az árfolyamkockázatot korlátlanul az adósokra telepítő feltételek tisztességtelensége tekintetében a Kúria egyetértett a másodfokú bíróság döntésével és az abban a körben részletesen kifejtett indokaival, hogy az I. rendű alperes által az árfolyamkockázatról a kockázatteltáró nyilatkozatban, a szerződésben és az általános szerződési feltételek hivatkozott pontjaiban adott tájékoztatás, azok „együtt értelmezése” mellett sem elégítette ki azt az elvárt tartalmat, hogy kellő súllyal, átlátható módon felhívja a felperes fogyasztó figyelmét arra, hogy az árfolyam számára kedvezőtlen változása akár jelentős is lehet, és annak esetleges bekövetkezése a gazdasági helyzetét súlyosan megnehezítheti. A jogerős közbenső ítélet ezen indokaira a Kúria, azok megisméltése nélkül, egyetértően visszautal.

[31] Amint azt a jogerős határozat is tartalmazza, a Kúria a JPE határozat meghozatalát követően már vizsgálta az I. rendű alperes jelen perbelivel megegyező tartalmú tájékoztatását, és azt a Gfv.30.522/2021/4. számú közbenső ítéletében tisztességtelennek találta. Az I. rendű alperes a felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy abban a perben a Kúria nem értékelte a Lakossági és az Ingatlan ÁSZF felülvizsgálati kérelemben felhívott rendelkezéseit, amelyeknek a kockázatteltáró nyilatkozattal együttes figyelembevétele mellett álláspontja szerint a felperes felismerhette, hogy a fizetési kötelezettségei az árfolyamváltozás kedvezőtlen változása következtében akár jelentősen megemelkedhetnek.

[32] A Kúria az I. rendű alperes fenti érveit nem találta alkalmasnak arra, hogy a perbeli tájékoztatás megfelelősége tekintetében a korábbi, precedensértékű határozatától eltérő álláspontra helyezkedjen. Kiemeli e körben, hogy az Ingatlan ÁSZF I. rendű alperes által hivatkozott 4.1.4. pontjából idézett szövegrész „A kölcsön visszafizetése, kamatának megfizetése; a késedelmi kamat” címet viselő fejezet utolsó bekezdését, míg a 8.6. pont a „Kamattámogatott kölcsön esetén:” című fejezet egyik alpontját képezi. Az idézett szövegrészek az egyébként viszonylag nagy terjedelmű általános szerződési feltételek rendelkezései között, kiemelés nélkül szerepelnek olyan fejezetcímek alatt, amelyek semmilyen módon nem utalnak arra, hogy a kölcsönszerződés kockázatára vonatkoznának. Bár önmagában az nem tisztességtelen, ha az árfolyamkockázati tájékoztatás nem egy okiratban történik, azonban az átláthatóság szempontjából jogos elvárás, hogy ilyen esetben szerkesztését tekintve is legyen a tájékoztatást tartalmazó rész figyelemfelhívó, az ne eltérő tartalmú szöveggörnyezetbe ágyazva szerepeljen, amelyet a fogyasztónak kell fellelnie és összekapcsolnia az egyéb rendelkezésekben, illetve más okiratokban nyújtott egyéb információkkal.

[33] Ezen, az átláthatóságot érintő formai hiányosság mellett a Kúria megítélése szerint az I. rendű alperes által hivatkozott ÁSZF rendelkezések tartalmuk alapján sem minősülnek a JPE határozat [34] pontjában meghatározott megfelelő tájékoztatásnak. [A 2/2014. PJE határozat 1. pontja azzal a kötelező értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.]

[34] A Kúria egyértelmű joggyakorlata szerint nem felel meg a tisztességes tájékoztatás követelményének az, ha a szerződés különböző rendelkezéseiből csak kikövetkeztethető az árfolyamkockázat fogyasztóra gyakorolt gazdasági következménye (Gfv.VI.30.480/2021/5., Gfv.VI.30.074/2020/6., Gfv.VI.30.330/2020/8.). Abból, hogy a bank abban az esetben, ha úgy

ítéli meg, hogy az árfolyamok kedvezőtlen változása veszélyezteti az adós törlesztési képességét, saját döntése alapján a kölcsönt forintba konvertálhatja, illetve a Lakossági ÁSZF szerint (itt már az árfolyamváltozásra utalás nélkül) kérheti a biztosíték kiegészítését olyan mértékben, amelyet a fennálló vagy a jövőben esetleg keletkező követelése megtérülésének fedezetéül alkalmasnak ítél, ugyan lehet az árfolyamkockázat fogyasztóra gyakorolt gazdasági következményére következtetni, de olyan érthető és világos tájékoztatásnak (közlésnek) nem tekinthető, amely alapján az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó értékelni tudja az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit.

[35] Alapítanul hivatkozott az I. rendű alperes arra is, hogy miután a szintén általa nyújtott más tartalmú tájékoztatást a Kúria megfelelőnek találta (Gfv.VI.30.123/2021/7., Gfv.VI.30.110/2022/6), és a perbeli azoknál „széleskörűbb, terjedelmesebb”, ezért tisztességes. Az I. rendű alperes hivatkozásának megfelelően az ezekben a perekben vizsgált tájékoztatás eltérő tartalmú volt, így eltérő megítélésének nincs kihatása a jelen tájékoztatás megfelelőségére. Nem a terjedelemnek, hanem a tájékoztatás egészének értékelése alapján megállapítható megfelelő tartalomnak van döntő jelentősége. A hivatkozott perekben a Kúria a gazdasági következményekre való figyelemfelhívást arra tekintettel találta elfogadhatónak, hogy a fogyasztót érintő hátrányos jogkövetkezmények és azok lehetséges mértéke tekintetében a tájékoztatás részeként értékelte az adós írásban tett „kijelentését”, miszerint „Vállalom, hogy az esetlegesen, hirtelen bekövetkező nagyobb mértékű árfolyamváltozás miatt megnövekvő törlesztőrészeket is meg tudom fizetni a Banknak”. A perbeli tájékoztatásban hasonló kitétel nem szerepel.

[36] Mindezt jogszabálysértés nélkül állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az árfolyamkockázatról adott nem világos, nem érthető tájékoztatás következtében tisztességtelen az árfolyamkockázatot a felperes fogyasztóra telepítő szerződéses rendelkezés.

[37] Amennyiben a tájékoztatás nem megfelelő, nincs jelentősége annak, hogy a pénzügyi intézet azt milyen időpontban nyújtotta. A tájékoztatás tartalmi hiányossága mindenképpen megalapozza az azon alapuló kockázattelepítő feltétel tisztességtelenségét. Ezért a Kúria a másodfokú bíróság által szükségtelenül vizsgált tájékoztatás időbelisége tekintetében nem vizsgálta a jogerős közbenső ítéletben e körben kifejtettek jogszerűségét, mert annak az érdemi döntés szempontjából nem volt relevanciája.

[38] Alappal hivatkozott viszont az I. rendű alperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a másodfokú bíróság tévesen, a Kúria precedensértékű határozataiban kifejtett, következetes gyakorlatával ellentétesen állapította meg a perbeli szerződés kezelési költségre vonatkozó szerződési feltételeinek a tisztességtelenségét.

[39] A másodfokú bíróság arra helyesen mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság megalapozatlanul jutott arra a következtetésre, miszerint a régi Ptk. szerződéskötéskor hatályos 209. § (4) bekezdése alapján a kezelési költségre vonatkozó kikötés mint a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötés tisztességtelensége nem vizsgálható, és helytállóan bírálta el érdemben a felperes e feltételre vonatkozó kereseti kérelmét.

[40] A másodfokú bíróság abból indult ki, hogy a felperes vitatta, hogy a kezelési költség ellenében az I. rendű alperes bármilyen ellenszolgáltatás teljesítését vállalta volna. A felperes valóban erre alapítva terjesztette elő e körben a keresetét, azonban a felülvizsgálati ellenkérelmében is előadott, a perbeli nyilatkozataival azonos jogi álláspontja valójában az volt, hogy a hitelezési tevékenységhez tipikusan hozzátartozó szolgáltatásokon felül – amelyek I. rendű alperesi teljesítését nem tette vitássá – többlétszolgáltatás nyújtása nem szerepel a szerződésben. A másodfokú bíróság által is elfogadott felperesi érvelés szerint a hitelezési tevékenységhez tipikusan hozzátartozó szolgáltatások díját, illetve költségét az

ügyleti kamatnak kell tartalmaznia, mert a régi Ptk. 201. § (1) bekezdése és 523. §-a alapján kölcsönszerződés esetén a szolgáltatás ellenértéke az ügyleti kamat, ezen túlmenően díj a kölcsönszerződésből eredő kötelezettséget meghaladó szolgáltatásért köthető ki. A régi Ptk. hivatkozott rendelkezésiből azonban ez a megállapítás nem következik.

[41] A perbeli szerződés megkötésének idején a pénzügyi intézmények a kölcsön nyújtásával együttjáró szolgáltatások költsége tekintetében két különböző megoldást alkalmaztak: az első megoldás szerint a kamat mellett kezelési költséget is kikötöttek, a második esetén nem kötöttek ki kezelési költséget, hanem a magasabb mértékű kamatban érvényesítették e költségeket. Az EUB a C-621/17. számú ítéletében megállapította, a világos és érthető megfogalmazás követelménye nem kívánja meg, hogy a fogyasztót terhelő kezelési költség összegét, azok kiszámításának módját és teljesítésének idejét pontosan meghatározó egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételekben részletezzék az érintett összegek ellenében nyújtott valamennyi szolgáltatást; valamint a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben nem idéz elő jelentős egyenlőtlenséget a fogyasztó kárára, ha kezelési költségre vonatkozó szerződési feltétel nem teszi lehetővé az e költség ellenében nyújtott konkrét szolgáltatások egyértelmű azonosítását (45. és 56. pontok). Tekintettel azonban arra a védelemre, amelyet a 93/13 irányelvben kívántak a fogyasztónak biztosítani amiatt, hogy az eladóhoz vagy szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van mind a tárgyalási lehetőségei, mind pedig a tájékozottsági szintje tekintetében, fontos, hogy a ténylegesen nyújtott szolgáltatások jellege a teljes egészében tekintett szerződésből észszerűen érthető vagy levezethető legyen. Ezenkívül a fogyasztónak képesnek kell lennie annak ellenőrzésére, hogy nincs-e átfedés a különböző költségek, vagy az azok ellenében nyújtott szolgáltatások között (43. pont).

[42] Az EUB fenti ítélete alapján kialakult bírói gyakorlat szerint a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződéses kikötésen alapuló díjkövetelés akkor felel meg az EUB által felállított szempontrendszernek, ha a fogyasztóval szerződő fél ezért valamilyen beazonosítható ellenszolgáltatást nyújt, ugyanakkor az nem követelmény, hogy valamennyi szolgáltatás részletezésre kerüljön. A kezelési költség kikötése a nem önálló, hanem a hitelezési tevékenységhez tipikusan hozzátartozó szolgáltatások ellentételezéseként akkor tisztességes, ha egyrészt megfelel a ténylegesség elvének, és a nyújtott szolgáltatással egyenértékű az ellenszolgáltatás, másrészt a főszolgáltatásként kikötött ellenszolgáltatásnak (az ügyleti kamatnak) erre tekintettel arányosan csökkennie kell, azaz a kikötés ebben az értelemben is megfelel az arányosság követelményének (Kúria Gfv.VI.30.294/2021/7.).

[43] A perbeli szerződési kikötés e követelményeknek eleget tesz. A kezelési költség az adott esetben a folyósítás után, a teljes futamidő alatt, rendszeresen (időszakonként visszatérően) felmerülő, a tartozás nyilvántartásával, figyelemmel kísérésével, ellenőrzésével, az ügyfelek értesítésével kapcsolatban felmerülő intézkedések (tevékenységek) ellenértéke, ami következik a régi Hpt. 2. sz. mellékletének I.10.3. pontja mellett a Lakossági ÁSZF nyilvántartási kötelezettségeket tartalmazó rendelkezésiből is. A „kezelési költség” fogalomhasználatból is következik, hogy a felperes számára a kezelési költség ellenében ténylegesen nyújtott szolgáltatások jellege a teljes egészében tekintett szerződésből levezethető.

[44] A felperes nem hivatkozott arra, és nem merült fel peradat a tekintetben, hogy a felszámított kezelési költség átfedésben lenne más költségekkel, a szerződésben kikötött egyéb díjjal. A felperes álláspontja az volt, hogy az ügyleti kamat már tartalmazta e szolgáltatások díját, illetve költségét.

[45] A Kúria hangsúlyozza, a jogerős határozatban is rögzítettek szerint az adott esetben a felperes nem vitatta, hogy a kölcsönszerződésben kikötött kezelési díj és az ügyleti kamat együttes mértéke nem haladta meg a szerződéskötéskor, hasonló kondíciókkal rendelkező

kölcsönszerződésekben kezelési díj nélkül alkalmazott kamatmértéket, ami az irányadó bírói gyakorlat szerint az arányosság alapvető szempontja {Gfv.VII.30.356/2019/11. [40] pont, Gfv.VII.30.088/2020/10. [36] pont}. A másodfokú bíróság ezzel összefüggésben azt hangsúlyozta, hogy az EUB 627/17. számú ítéletének 51. pontja szerint az egyenlőtlenség esetleges fennállásának vizsgálata nem korlátozódhat mennyiségi jellegű gazdasági értékelésre, amely egyrészt a szerződés tárgyát képező ügylet teljes költségének másrészt az említett feltétellel a fogyasztóra hárított költségeknek az összevetésén alapul. A jelentős egyenlőtlenség ugyanis eredhet önmagában abból, hogy kellően súlyos mértékben sérül a fogyasztónak mint szerződéses félnek az alkalmazandó nemzeti rendelkezések szerinti helyzete, akár úgy, hogy szűkebbé válik azon jogok tartalma, amelyek e rendelkezések alapján a szerződésből fakadóan megilletik, akár úgy, hogy korlátozzák e jogok gyakorlását, akár úgy, hogy olyan további kötelezettséggel terhelik, amelyet a nemzeti szabályok nem írnak elő. A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a hitelezéssel kapcsolatos törvényi kötelezettségek teljesítéséért nem számítható fel díjazás, azok teljesítése, a prudens működés biztosítása egyébként is kizárólag a pénzintézet, illetve a betétesek érdekét szolgálja, ezért nincs a kezelési díj ellenében végzett szolgáltatás, alappal feltételezhető tehát, hogy egyedi megtárgyalás esetén a felperes azt nem fogadta volna el (C-415/11. Aziz ítélet, 69. pont).

[46] A Kúria nem értett egyet a másodfokú bíróság okfejtésével. A jogerős határozat indokolásából nem tűnik ki, hogy a másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperest milyen jellegű, a C-621/17. számú ítélet 51. pontjában példálódzó felsorolás szerinti, vagy egyéb, nem a „mennyiségi jellegű gazdasági értékelés” szempontjából megítélendő, azaz nem a felperes fizetési kötelezettségének mértékét érintő hátrány érte a kezelési költség kikötése következtében. A jogerős határozatban kifejtettek éppen azt támasztják alá, hogy a másodfokú bíróság azért tekintette tisztességtelennek a feltételt, mert álláspontja szerint alaptalan fizetési kötelezettséget keletkeztetett a felperes számára. Ez azonban éppen „a szerződés tárgyát képező ügylet teljes költségének, másrészt az említett feltétellel a fogyasztóra hárított költségeknek az összevetésén alapuló” gazdasági értékelés. A Kúria megítélése szerint az EUB C-621/17. számú ítéletét akként kell helyesen értelmezni, hogy a kezelési költség kikötése egyéb feltételek teljesülése esetén is csak akkor tisztességtelen, ha az aránytalanul megnöveli a fogyasztó fizetési kötelezettségét, azaz nem csökkenti arányosan az ügyleti kamat mértékét, ami viszont jelen ügyben nem állapítható meg.

[47] A Kúria rámutat, abban az esetben, ha a bank a kezelési költséget a hitelezési tevékenységhez tipikusan hozzátartozó szolgáltatások ellentételezéseként köti ki, amint arra a perben az I. rendű alperes hivatkozott, úgy ezen költségek, illetve szolgáltatások ellenértéke adott esetben akár a kamatban is elszámolható lenne. Ezért önmagában az, hogy az kezelési költséget az I. rendű alperes átalány jelleggel, a devizában nyilvántartott kölcsönösszeg százalékos mértékében határozta meg, nem eredményezi annak tisztességtelenségét, mert amennyiben az a szerződéskötés idején elérhető hasonló kondíciójú kölcsönökhöz képest nem jelentett a felperesre nézve többletkötelezettséget, illetve egyéb hátrányt, úgy alappal feltételezhető, hogy azt a felperes egyedi megtárgyalást követően is elfogadta volna. A Kúria a kezelési költség ilyen meghatározását más döntéseiben sem találta tisztességtelennek (Gfv.VII.30.088/2020/10.; Gfv.VI.30.294/2021/7.; Gfv.VI.30.448/2021/7.; Gfv.VI.30.217/2023/6.). Az EUB sem kifogásolta a hivatkozott ítéletében a kezelési költség kölcsön összegének százalékában történő meghatározását, amennyiben az kiszámítható, átlátható.

[48] Mindezekre tekintettel a Kúria a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a rendelkező részben írtaknak megfelelően az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselésére vonatkozó általános szerződési feltétel tisztességtelenségét megállapító rendelkezés tekintetében közbenső ítéletével a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta, míg ezt meghaladóan

a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletének a kezelési költséget előíró kikötés tisztességtelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelmet elutasító rendelkezését – az elsőfokú bíróság ítéletétől eltérő indokolással – részítéletével helybenhagyta. E rendelkezések folytán a közbenső ítéleti rendelkezések körében folytatódik tovább a per az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonása iránt.

Alkalmazott jogszabályok és joggyakorlat

[49] 1959. évi IV. törvény 209. § (1) bekezdés

[50] 2/2014. PJE határozat, Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat; Gfv.30.522/2021/4.; Gfv.VI.30.480/2021/5.; Gfv.VII.30.088/2020/10.; Gfv.VI.30.294/2021/7.; Gfv.VI.30.448/2021/7.; Gfv.VI.30.217/2023/6.; Gfv.VII.30.356/2019/11.

A döntés elvi tartalma

[51] A több okiratban szereplő árfolyamkockázati tájékoztatásnak mind szerkesztésében, mind tartalmában átláthatónak kell lennie. Nem felel meg ennek az elvárásnak, ha az más tartalmú rendelkezések szövegkörnyezetébe ágyazva, kiemelés nélkül szerepel, illetve, ha a szerződés különböző rendelkezéseiből csak kikövetkeztethető az árfolyamkockázat fogyasztóra gyakorolt gazdasági következménye.

[52] A kezelési költség kikötése a nem önálló, hanem a hitelezési tevékenységhez tipikusan hozzátartozó szolgáltatások ellentételezéseként akkor tisztességes, ha egyrészt megfelel a ténylegesség elvének, és a nyújtott szolgáltatással egyenértékű az ellenszolgáltatás, másrészt a főszolgáltatásként kikötött ellenszolgáltatásnak (az ügyleti kamatnak) erre tekintettel arányosan csökkennie kell, azaz a kikötés ebben az értelemben is megfelel az arányosság követelményének. Önmagában az, hogy a kezelési költséget a bank általány jelleggel a devizában nyilvántartott kölcsönösszeg százalékos mértékében határozta meg, nem eredményezi annak tisztességtelenségét.

Záró rész

[53] A felülvizsgálati kérelem a kölcsönszerződés egészének érvénytelenségét okozó főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés tekintetében eredménytelennek, míg a részleges érvénytelenséget okozó kezelési költség vonatkozásában eredményesnek bizonyult. Előbbi körében a Kúria közbenső ítéletet hozott, így az ehhez kapcsolódó, a felperes és az I. rendű alperes oldalán felmerült felülvizsgálati eljárási költség összegét csak megállapította, ami a felperes tekintetében az áfa nélküli ügyvédi munkadíjat, az I. rendű alperes vonatkozásában az áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíjat és azon felül a közbenső ítélet elleni felülvizsgálati kérelem 70.000 forint összegű felülvizsgálati eljárási illetékét is tartalmazza (Kúria Pfv.V.21.288/2021/3.). Ennek megfelelően a Kúria rendelkezett arról, hogy az I. rendű

alperes az általa előzetesen megfizetett 791.502 forint felülvizsgálati eljárási illeték 70.000 forintot meghaladó részét visszaigényelheti az állami adó- és vámhatóságtól. Annak elbírálására az adóhatóság rendelkezik hatáskörrel.

[54] A Kúria a részítéleti rendelkezéssel véglegesen lezárt kezelési költség tárgyában a régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a mindhárom fokon pervesztes felperest az I. rendű alperes részére az ügyvédi munkadíjból álló együttes első- és másodfokú perköltség, valamint a felülvizsgálati eljárási költség (50.000 + 25.000 + 25.000 forint) áfával növelt összegének megfizetésére, amelynek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései, továbbá 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

[55] A II. rendű alperesnek a felülvizsgálati eljárásban nem merült fel költsége.

[56] Az ítélet elleni felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

[57] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján – kérelemre – tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2024. március 27.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

S.K.

bírósági ügyintéző